

ŽIVLJENJSKI PREHODI IN ZAKRAMENTALNA PASTORALA

- Življenjski prehod je prelomnica v človekovem življenju, ki kliče po Božji navzočnosti
- »Kakšno občestvo je hotel Jezus?« *se sprašuje biblicist Gerhard Lohfink (1989)*
- Mi pa: »Kakšnega človeka je hotel Jezus?«
- Jezus je »predeksistenca« Cerkev, zato nas zanima njegov nauk in ravnanje
- Cerkev je »univerzalni zakrament odrešenja« (M 1)
- So pričakovanja odgovornih v Cerkvi in vernikov nujno v nasprotju?
- Ni primerna niti »avtoritativna« niti »servisna« pastoralna, ampak »služeča«

- Življenjski prehodi so misijonska priložnost
  - V to smer so šla že dosedanja katehetska prizadevanja
  - Velik pomen župnijske kateheze v povezavi z zakramentalno pastoralo
  - Življenjski prehod je priložnost za osebno srečanje in pogovor
  - S podeljevanjem zakramentov se gradi občestvo in vesoljna Cerkev
  - Potrebno je novo ovrednotenje zakramentov
  - Pri zakramentalni katehezi gre najprej za katehezo odraslih
  - Izjemen pomen priprave na zakramente uvajanja
  - Kazualna pastoralna gradi na specifičnosti posameznega primera
  - Nasprotje med laksisti in rigoristi (*D. Emeis, »Med razprodajo in rigorizmom«, 1991*)
  - Še tako subtilna prisila pri delitvi zakramentov je zelo nevarna
  - Velika je tudi skušnjava po »pedagogizaciji obredov« (*Alfred Lorenzer*)

1. Fenomenologija življenjskih prehodov

a. Nekateri naravni časovni prehodi

- menjavanje letnih časov
- rojstni dnevi in življenjski jubileji
- menjava (sto)let(ij)

b. Prehodi v človeškem življenju

- iz matere v zunanji svet - rojstvo
- iz domače hiše v šolo
- iz otroštva v odraslost
- iz šole v poklic
- menjava stanu, poklica ali službe
- največkrat tudi menjava bivališča
- odhod v pokoj
- pogosto tudi nastop bolezni
- začetek staranja in odhajanja

c. Nekateri zgodovinski kolektivni prehodi

- reformacija (1517 – 1600)

- prva (1914 – 1918) in druga (1941 – 1945) svetovna vojna
- revolucija in padec komunizma (1941 – 1989)
- drugi vatikanski koncil (1962 – 1965)
- prvi Plenarni zbor Cerkve na Slovenskem (1997 – 2002)

d. Kaj je vsem prehodom skupno?

- najpomembnejši element je čas
- prehodi so pogosto ambivalentni
- povezani so z ločitvijo/ločevanjem, zapuščanjem, vstopanjem v novo...
- zadevajo tako posameznika kot skupnost

2. (Ne)solidarnost danes

- nekdanje je bilo več solidarnosti med ljudmi – imeli so več skupnega
- več solidarnosti se pokaže v ekstremnih potrebah (begunci, katastrofe...)
- človek je pogosto samemu sebi »naj-bliž(n)ji«

a. Kljub globalizaciji vedno večja individualizacija

- nekoč so bili zelo pomembni: rod, sorodstvo, družina
- danes je v ospredju: osebno nagnjenje, simpatija, prijateljstvo
- značilnost časa: mobilnost (spremenljivost) odnosov
- mobilnost partnerstva se iz gospodarstva prenaša v osebne odnose
- danes želi pisati svojo življenjsko zgodbo vsak sam !
- preizkušanje življenjskih oblik se zdi nekaj normalnega
- samo dovolj fleksibilni v življenju so nagrajeni
- opazna je tendenca k singularizaciji
- samohodstvo vedno bolj v ospredju

b. Uslužnostni odnosi

- zelo kratkoročne in kratkotrajne potrebe današnjega človeka
- uslužnostne potrebe tudi v verskih zadevah
- Cerkve kot »uslužnostna firma«
- vera kot »funkcionalni privatni svet«

c. Kazualna pastoralna

- težnja po verskem »poENjenju«
- »cerkvene sanje«: bratsko solidarno občestvo!
- verniki več kot »konzumenti verske ponudbe«
- zahteve ljudi po »verskem servisu«
- kljub vsemu: vsak človek je enkrat in ga je tako treba sprejemati
- upoštevati kairološki in kriteriološki princip !

3. Perspektive

a. Diakonijska perspektiva

- velika potreba po smotrnem oblikovanju svojega življenja
- prizadevanje za srečno in hkrati uspešno življenje
- poznavanje in upoštevanje »ljudske vernosti«

- potrebna je velika simpatija in empatija = simpatetična pastorala

b. Mistagoška perspektiva

- naša pomoč pri odkrivanju skrivnostnosti življenja
- krščanska tradicija v sodobni družbi
- nova »stilizacija« verske prakse in nova kultura odnosov
- »malo sveto pismo« - življenje posameznika
- »veliko sveto pismo« - življenje Kristusa in Cerkve
- možnost posredovanja verskega izkustva
- vera kot pot k odkrivanju lastne podobe
- iskanje svobode kot kraj izkustva Boga
- osebno življenjsko zgodbo vključiti v odrešenjsko zgodbo Cerkve in sveta
- pomen govornice, obredov, simbolov, znamenj, gest
- vsakodnevne izkušnje povezati z osebno izkušnjo Boga in z odrešenjem

c. Občestvena perspektiva

- Cerkev naj ne skrbi le zase, ker to vodi v neke vrste »eklezijski ateizem«
- kazualna praksa je pozorna na posameznega človeka v »božjem okolju«
- pomagati, da človek pride korakoma do izkušnje skrivnostnosti lastnega življenja
- kot »stranski produkt« tega procesa je izgradnja občestva
- temelj občestva je osebna vernost posameznikov
- človekov »adsum« Bogu in Cerkvi
- 2. evharistična molitev: »Zahvaljujemo se ti, da smemo biti tu pred teboj in ti služiti!«